Dövl?t Strategiyas? 5 il ?rzind? mü?lliml?rin pe??kar inki?af? üçün yeni imkanlar yarad?b

"“Az?rbaycan Respublikas?nda t?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?”n?n q?bul olunmas?ndan 5 il keçir. Dövl?t Strategiyas?n?n ?sas istiqam?tl?rind?n biri d? t?hsilalanlar?n f?rdi xüsusiyy?tl?rini n?z?r? alan innovativ t?lim metodlar? v? texnologiyalar? vasit?sil? t?hsilin m?zmununun s?m?r?li m?nims?nilm?sini t?min ed?n yüks?k nüfuzlu t?hsilver?nin formala?d?r?lmas?d?r. Ba?qa sözl?, t?hsild? keyfiyy?t mü?llimd?n ba?lamal?d?r. Oktyabr?n 18-d? 'T?hsil i?çil?rinin ?lav? t?hsilinin t??kilind? yenilikl?r" mövzusunda keçiril?n seminarda T?hsil ??çil?rinin Pe??kar ?nki?af? ?nstitutunun r?hb?r hey?ti - direktor V?fa Yaqublu, müavinl?r N?zak?t Mehdiyeva v? Namiq Na??yev t?hsilin m?zmununun s?m?r?li m?nims?nilm?sini t?min etm?k üçün mü?lliml?rl? apard?qlar? i?in hesabat?n? veribl?r.

"5 il ?rzind? gördüyümüz i?in real t?sirini hiss etm?k o q?d?r d? asan olmayacaq"

"Oktyabr ay?nda "Az?rbaycan Respublikas?nda t?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?"n?n q?bul olunmas?n?n 5 ili tamam olur. T?hsil ??çil?rinin Pe??kar ?nki?af? ?nstitutu (T?P??) bu Strategiyan?n "övlad?" say?l?r".

Bunu Dövl?t Strategiyas?n?n h?d?fl?rin? uy?un olaraq yarad?lan T?P??-nin direktoru V?fa Yaqublu deyib. O, qeyd edib ki, hesabat verm?k, n? etdiyini, niy? etdiyini sübut ed? bilm?k üçün 5 il iqtisadiyyat?n ba?qa sah?l?ri üçün kifay?t q?d?r uzun vaxtd?r: "Ancaq t?hsil el? spesifik sah?dir ki, 5 il ?rzind? gördüyümüz i?in real t?sirini hiss etm?k o q?d?r d? asan olmayacaq. Müqayis? üçün deyim ki, "Toyota" kimi n?h?ng ?irk?t bir ma??n? s?f?rdan y???b sat??a haz?r v?ziyy?t? g?tirm?k üçün 29 saat vaxt s?rf edir. Ancaq bir u?a??n icbari t?hsilini sona çatd?rmas? üçün 9 il laz?md?r. Odur ki, bu gün t?hsill? ba?l? verdiyimiz h?r hans? q?rar?n kimin h?yat?nda hans? t?sir buraxaca??n? yaln?z 9 il sonra mü?yy?nl??dirm?k mümkündür. Kimd?n sitat g?tiririk-g?tir?k, gör?c?yik ki, t?hsild? bu gün veril?n q?rar onillikl?r? hesablanacaq".

T?hsil bu missiyan? yerin? yetir? bilirs?

T?P?? r?hb?ri Dövl?t Strategiyas?ndan ir?li g?l?n t?dbirl?r?, r?hb?rlik etdiyi qurumun 3 illik hesabat?na m?hz bu nöqteyi-n?z?rd?n baxma?? t?klif edib: "Bu gün ?n böyük u?urumuz Az?rbaycanda t?hsilin ham? üçün de- fakto v? de-yure ?lçatan olmas?d?r. ?ndi h?d?fimiz ham? üçün keyfiyy?tli t?hsil? ?lçatanl?qd?r".

V.Yaqublu keyfiyy?tli t?hsil haqq?nda dan??anda Avropa ?uras?n?n t?hsil siyas?ti üzr? m??hur nümay?nd?l?rind?n biri olan Jak Delorun bir fikrini xat?rlad?b: "Delor deyirdi ki, t?hsilin 4 missiyas? var: bilik verm?k, bacar?q a??lamaq, ya?ama?? öyr?tm?k, ba?qalar? il? birg? ya?ama?? t?lqin etm?k. T?hsil bu missiyan? yerin? yetir? bilirs?, dem?li, keyfiyy?tli t?hsildir".

S?b?b m?kt?bl?rd? bilikl?rin verilm?m?si deyil...

T?P??-nin direktor müavini N?zak?t Mehdiyeva t?msil etdiyi qurumun 3 illik hesabat?n? kiçik dövrd? böyük i?l?rin ilk add?m? kimi d?y?rl?ndirib.

N.Mehdiyeva deyib ki, mü?llimin pe??kar inki?af imkanlar?n?n düzgün mü?yy?nl??dirilm?si üçün ?sas m?nb?

diaqnostik qiym?tl?ndirm?nin n?tic?l?ridir: “Diaqnostik qiym?tl?ndirm? a?kar etdi ki, standartlara ?saslanan t?drisin t??kilind? mü?lliml?rin böyük probleml?ri var. Uzun müdd?t ?rzind? f?nnini yaln?z ümumi orta t?hsil s?viyy?sind? t?dris ed?n mü?llim art?q tam orta t?hsil s?viyy?si üzr? m?zmundan uzaq dü?üb. Mü?lliml?r öz f?nni il? ba?l? elmi, ya da ictimai olmas?ndan as?l? olmayaraq, yenilikl?rl? tan?? deyill?r. Eyni zamanda, elmin sür?tli inki?af?, informasiya bollu?u, d?rslikl?rin yenil?nm?si v? dig?r m?s?l?l?rin ortaya ç?xard??? s?b?bl?rl? ?laq?dar olaraq pe??kar inki?afa ehtiyac duyurlar”.

Diaqnostik qiym?tl?ndirm?nin n?tic?l?ri t?hsilver?nl?r üçün 3 vacib t?l?bi üz? ç?xar?b. T?hsilver?n f?nnin m?zmunu il? ba?l? mövcud bilikl?rini yenil?m?li, f?nnin t?drisi metodikas? üzr? s?ri?t?liliyi art?rmal? v? müasir pedaqoji yana?malar?n t?tbiqi yollar?n? öyr?nm?lidir.

N.Mehdiyeva burax?l?? imtahanlar?nda ?agirdl?rin nümayi? etdirdiyi t?lim n?tic?l?rin? v? burada mü?ahid? olunan probleml?r? d? diqq?t ç?kib. Onun sözl?rin? gör?, ?agirdl?r n?z?ri biliyin yoxlanmas?na yön?l?n suallar?n cavabland?r?lmas?nda ç?tinlik ç?kmirl?r. Amma oxudu?u m?tni t?hlil etm?k, ümumil??dirib ?sasland?rmaqla fikir yürütm?k, riyazi, ya da t?bi?t f?nninin sual? ?sas?nda mü?yy?n bacar?qlar? nümayi? etdirm?k laz?m g?l?nd? probleml?ri ortaya ç?x?r:

“S?b?b m?kt?bd? bilikl?rin verilm?m?si deyil. Beyn?lxalq qiym?tl?ndirm?l?rin n?tic?l?ri d? göst?rir ki, ?agirdl?rimiz ?ld? etdikl?ri bilikl?rl? ba?l? suallar? cavabland?r?rlar. Ancaq bacar?qlar?n nümayi?ind? ?ziyy?t ç?kirl?r. M?s?l?n, son ill?rd? burax?l?? imtahanlar? n?tic?l?rinin davaml? t?hlili göst?rdi ki, ana dili v? riyaziyyat f?nl?rind?n ?agirdl?rin ?sas ç?tinliyi m?ntiqi, t?nqidi v? yarad?c? t?f?kkür bacar?qlar?n? t?l?b ed?n tap??r?qlarda olur. Bel? ki, riyazi situasiyalar?n h?llini, fikrin ?sasland?r?lmas?n? t?l?b ed?n tap??r?qlar? yerin? yetirm?k üçün ?agird bu f?aliyy?tl?ri ill?r ?rzind? d?rs prosesind? t?krar-t?krar etm?lidir. Bu is? yaln?z s?ri?t?li mü?llimin planl? f?aliyy?tinin n?tic?si ola bil?r. Buradan bel? n?tic? ç?x?r ki, m?kt?bd? mü?llim bilik verdiyi üçün ?agirdl?r ç?tinlik hiss etmirl?r. Bacar?qlar da a??lansayd?, onu da nümayi? etdir?rdil?r. Y?ni, s?b?b m?kt?bl?rd? bilikl?rin verilm?m?si deyil, bilikl?rd?n müvafiq ??kild? istifad? etm?k bacar?qlar? üzr? apar?lan i?in s?m?r?liliyinin a?a?? olmas?ndad?r"’.

Apar?lan monitorinql?r davran??la ba?l? m?s?l?l?ri d? ortaya ç?xar?b. M?lum olub ki, mü?lliml?r heç d? yenilikl?rin ?leyhin? deyill?r. Onlar yenilikl?ri q?bul edir v? d?st?kl?yirl?r. Ancaq h?min yenilikl?rin t?tbiqinin daha s?m?r?li yollar?n? bilm?dikl?rind?n b?zi m?s?l?l?rin t?drisini t?l?b olunan s?viyy?d? t??kil ed? bilmir v? ya diqq?td?n k?narda saxlay?rlar.

Ehtiyaca uy?un t?liml?r

Bel?likl?, ara?d?rma, t?hlil v? mü?ahid?l?r ?sas?nda mü?lliml?rin ehtiyac? mü?yy?nl??dirilir v? h?min ist?y? uy?un olaraq ixtisasart?rma proqramlar? t?klif edilir. Proqramlarda standartlara ?saslanan m?zmun öyr?dilir. Mü?lliml?rl? dü?ünm? bacar?qlar? t?l?b ed?n tap??r?qlar h?ll olunur v? haz?rlanmas? t?crüb?si h?yata keçirilir. Onlara m?qs?d?müvafiq v? etibarl? qiym?tl?ndirm? öyr?dilir.

M?lumata gör?, 2018-ci ild? f?nnin m?zmunu üzr? apar?lan ixtisasart?rma t?liml?ri 2 ??h?r, 31 rayon üzr? 12050 n?f?ri ?hat? edib. Onlar?n qiym?tl?ndirilm?si h?l? keçirilm?yib.

T?P??-d? sad?c? f?nnin m?zmunu üzr? proqramlar deyil, müxt?lif adda proqramlar haz?rlan?b. “Yaz? i?inin t??kili metodikas?”, “M?kt?bdaxili qiym?tl?ndirm?nin t??kili metodikas?”, “?agirdl?rd? oxuyub-anlama bacar?qlar?n?n inki?af etdirilm?si metodikas?”, “Sinfin idar? edilm?si”, “Nitq qüsurlar?n?n korreksiyas?”, “Qeyri-?n?n?vi r?smç?km? texnikalar?”, “?nklüziv sinifl?rd? t?limin t??kili”, “H?yat bilgisi f?nninin t?drisi metodikas?”, “Alqoritmika. Proqramla?d?rman?n t?drisi metodikas?”, “M?kt?b?haz?rl?q qruplar?nda i?in t??kili metodikas?” adlanan h?min proqramlar mü?lliml?rin ehtiyac?na uy?un haz?rlan?b.

T?P?? m?kt?b direktorlar? üçün d? ixtisasart?rma proqramlar? haz?rlay?b s?naqdan keçirir. Direktorlar “T?hsild? idar?etm? v? t??kilatç?l?q”, “S?n?dl?rl? i?”, “Kurikulum. M?kt?bdaxili qiym?tl?ndirm?”, “M?kt?b idar?çiliyind? maliyy?”, “M?kt?b idar?çiliyind? ?KT-d?n istifad?”, “Statistika”, “T?nqidi v? m?ntiqi t?f?kkürün ?saslan”, “Emosional intellektin inki?af?” proqramlar? üzr? t?liml?r? c?lb edilibl?r.

?lav? t?hsilin keyfiyy?tin? n?zar?t

T?hsil ??çil?rinin Pe??kar ?nki?af? ?nstitutu müxt?lif ali v? ?lav? t?hsil mü?ssis?l?ri t?r?find?n ölk?d? apar?lan t?liml?rin ixtisasart?rma t?hsili kateqoriyas?na daxil edilm?si üçün mü?yy?n qaydalara cavab verm?sini t?nziml?yir v? buna gör? m?suliyy?t da??y?r. Bundan ba?qa, mü?lliml?rin i?? q?bulu müsabiq?sini d? m?hz T?P?? t??kil edir. T?hsil i?çil?rinin pe??kar ehtiyaclar?n?n mü?yy?nl??dirilm?si, ixtisasart?rma proqramlar?n?n haz?rlanmas?, r?y üçün t?qdim edilmi? proqramlar?n t?sdiqi, t?liml?rin monitorinqi, t?lim i?tirakç?lar?n?n yekun qiym?tl?ndirilm?si v? müvafiq sertifikatlar?n verilm?si T?P??-nin v?zif?sidir.

Mü?lliml?r üçün öyr?dici t?lim resurslar? da T?P??-d? haz?rlan?r. Tövsiy?l?r, videoçarxlar, elektron metodik vasit?l?r v? s. h?r zaman maraqla qar??lan?r.

Qiym?tl?ndirm?d? 2 m?qs?d

Pe??kar ?nki?af proqramlar?n?n yekununda müdaviml?rin qiym?tl?ndirilm?sinin m?qs?dl?rin? d? toxunan N?zak?t Mehdiyeva deyib: "Burada 2 m?qs?dimiz var. H?m ixtisasart?rma t?limind? i?tirak ed?n müdaviml?rin n? d?r?c?d? müv?ff?qiyy?tl? h?min t?liml?rin m?zmununu m?nims?diyini, h?m d? t?lim proqram?n?n özünün n? q?d?r müv?ff?qiyy?tli oldu?unu mü?yy?nl??dirm?k üçün qiym?tl?ndirilm?l?r keçilir. H?min qiym?tl?ndirilm?nin n?tic?si olaraq da proqramlar t?kmill??dirilir".

T?P?? direktorunun müavini Namiq Na??yev qiym?tl?ndirm?nin ?hat? dair?si v? qiym?tl?ndirm? sistemind?ki yenilikl?rl? ba?l? m?lumat verib. Onun sözl?rin? gör?, 2015-2018-ci ill?r ?rzind? Bak? ??h?rind?n 10645, ölk?nin dig?r bölg?l?rind?n is? 19002 olmaqla, ümumilikd? 29647 mü?llim qiym?tl?ndirm?l?r? c?lb olunub.

Qiym?tl?ndirm?nin m?zmunu v? t??kilind?n dan??an N.Na??yevin sözl?rin? gör?, müdaviml?r t?dris olunan material ?sas?nda haz?rlanan qiym?tl?ndirm?d? i?tirak edirl?r: "Bu ilin 9 ay? ?rzind? qiym?tl?ndirm?y? c?lb olunan mü?lliml?rin say? 6074 n?f?rdir. Onlardan 1981 n?f?ri Bak?, 4093 n?f?r regionlar? t?msil edir. Haz?rda t?lim? c?lb olunmu? 25182 mü?llimin qiym?tl?ndirilm?sinin h?yata keçirilm?si v? prosesin bu ilin sonunad?kyekunla?d?r?lmas? planla?d?r?l?r. Bununla da 2018- ci ild? qiym?tl?ndirm?y? c?lb olunan mü?lliml?rin say? 31256 n?f?r? yüks?l?c?k".

Qeyd ed?k ki, "Az?rbaycan Respublikas?nda t?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?"n?n 5 ili ç?rçiv?sind? media nümay?nd?l?ri üçün seminarlar davam ed?c?k. Növb?ti seminar Ming?çevird?ki "ASAN Pe??" T?hsil M?rk?zind? olacaq

"Az?rbaycan mü?llimi" q?zeti